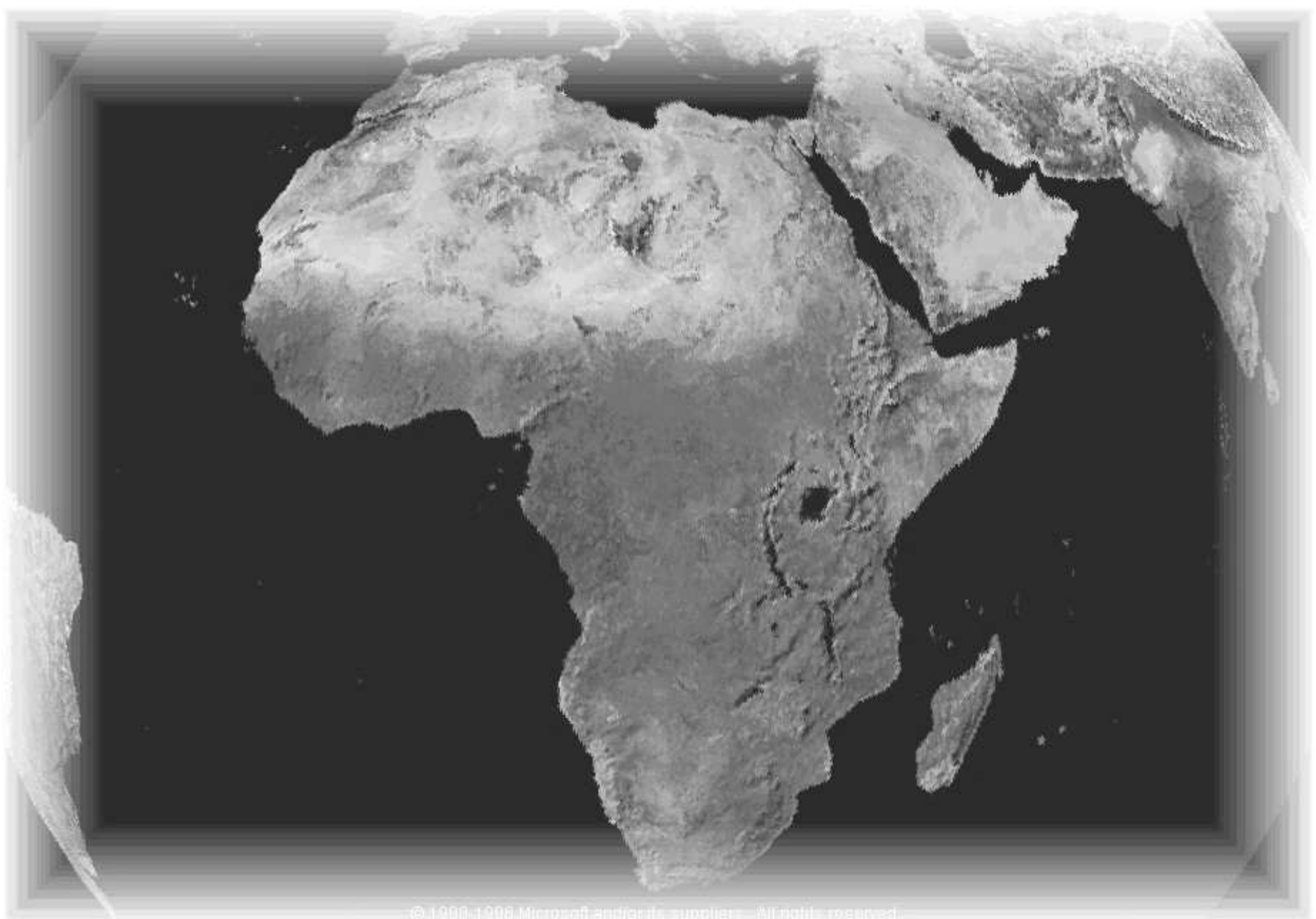

Současné problémy

Afriky

© 1998-1999 Microsoft and/or its suppliers. All rights reserved.

© 1988-1998 Microsoft Corporation. All rights reserved.

1. *Hospodářské problémy Afriky* (budou
uvedeny příště, kolega Hruška momentálně indisponován)

2. *Hlad*

3. *HIV*

4. *Konflikty*

2. Afrika - Hlad

Potravinový problém, pojmy

- **Hlad** - základním projev chudoby
- Problém hladu - dvě skupiny:
 - **hladomory**
 - **endemické deprivace**
- **Hloubka hladu** (kcal na osobu na den), nejhlubší hlad se nachází v subsaharské Africe
- **Skrytý hlad**
- **Rozsah hladu**
publikace The State of Food Insecurity in the World, FAO, 2000;
6 skupin rozsahu hladu (skupina A až E), do kterých FAO zařadila jednotlivé země.

Fakta a čísla související s celosvětovým problémem hladu

- V rozvojových zemích každý pátý člověk trpí chronickou podvýživou, celkově jde o 777 miliónů lidí. Se zbytkem světa pak jde o 815 miliónů takto postižených obyvatel, tedy přes 13 procent celkové populace.
- V rozvojových zemích trpí neustálým hladem zhruba 1,2 miliardy lidí, tedy asi pětina celkové populace světa.
- Ročně by stačilo vydat pouhých 13 dolarů na osobu, aby byla zajištěna dostatečná minimální výživa podvyživených lidí.
- Aby se dosáhlo snížení počtu hladovějících do roku 2015 na polovinu, jejich počet by musel klesat o 22 miliónů ročně. Současný stav vykazuje pokles pouze o šest miliónů za rok a staveného cíle se tímto tempem dosáhne v roce 2050.
- Každý rok zemře 15 miliónů dětí hlady.
- Polovina dětí mladších pěti let v jižní Asii a třetina v subsaharské Africe je podvyživená.
- Podvýživa je příčinou až poloviny úmrtí dětí ve světě.
- Denně umírá 34.000 dětí mladších pěti let. Příčinou je hlad nebo nemoc, která by nepropukla nebýt nedostatku potravin.
- V rozvojovém světě umírá 91 dětí z tisíce před dovršením pěti let. Ve Spojených státech je to pouze osm dětí z tisíce.
- Přes 183 miliónů dětí váží méně, než by ve svém věku měly.

Fakta..

- Za každých 3,6 sekundy někdo zemře hladu.
- Chudoba obyvatelstva je hlavní příčinou hladu; 70 procent těchto lidí jsou ženy.
- Z šestimiliardové populace žije 1,2 miliardy s prostředky nižšími než jeden americký dolar na den.
- Přes 100 miliónů lidí jsou bezdomovci a 2,5 miliardy obyvatel světa nemá přístup k základním hygienickým prostředkům. Na 900 miliónů osob nezná základní lékařskou péči a 1,2 miliardy nemá možnost používat nezávadnou pitnou vodu.
- Experti na problematiku hladu věří, že nejlepší způsob, jak redukovat počet hladovějících, vede přes vzdělání. Podle nich jsou vzdělaní lidé nejlépe vybaveni překonat chudobu a uniknout jí.
- Zatímco v roce 1984 zapříčinili lidé deset procent potravinových krizí, v roce 1999 to bylo již 50 procent těchto krizových situací.
- Ve světě je dost potravin na to, aby na každého člověka připadlo 2700 kalorií denně. Minimální dávka pro dospělé osobu je přitom 2350 kalorií, což se nedaří plnit v 54 zemích světa. Většina z nich leží v subsaharské Africe.

Fakta..

- více než miliarda lidí po celém světě žije v hluboké chudobě s příjmem nižším než dolar denně.

Zhruba 300 milionů z nich je v subsaharské Africe. Každý den připraví nedostatek potravy o život 24 000 lidí, každou minutu zemře hladu 11 dětí.

- na světě hladoví a trpí podvýživou 1/5 obyvatelstva - 1 mld. lidí, z toho 200 mil. dětí.

Další 2 mld. obyvatel trpí nedostatkem nejrůznějších látek ve výživě, především vitamínu A, jódu a železa.

Nejvíce hladovějících je v jižní Asii, nejméně 500 mil., v **subsaharské Africe do 250 mil.**, ve východní Evropě 5 mil., tj. 7 % populace.

Základní problémy

- Negramotnost nebo velice mizivé vzdělání; staré zvyky
- Počet obyvatel
- Obrovské dluhy vůči jiným zemím

(spousta kampaní, které usilují o to, aby bohatší státy státům chudým dluhy odpustily)

- Nedostatečné srážky, špatná půda, zanedbatelné zásoby potravin
- Občanské války

Situace v Africe

- V Africe žije **213 milionů podvyživených lidí** v subsaharské oblasti – přitom 11 zemí z této oblasti v roce 1994 exportovalo pouze potraviny.

Podobně země západní Afriky, kde jsou hladomory, exportují potraviny

Konec 60. let a začátek 70. let – export zemědělských produktů v částce 1,25 mld USD, import obilí 3krát menší

Opakované zprávy o nedokonalém zemědělství

Afrika má potenciál ke zvyšování produkce. Problém je, že byl porušen systém produkce potravin.

Největší hladomory

- Země, kde řadí největší hladomory: **Malawi, Zimbabwe, Zambie, Angola a Etiopie.**
- Rozsáhlé hladomory již v minulosti

Příčiny hladu v Africe

- nedostatečné srážky, obrovská sucha, nedostatek pitné vody

suchem jsou nejvíce postiženy státy: **Etiopie, Súdán, Čad** a především **Somálsko**, kde denně umírá více než 700 lidí.

Katastrofální sucho ohrožuje bezprostředně životy více než 30-ti miliónů obyvatel Afriky v **Angole, Botswaně, Lesovnu, Malawi, Mozambiku, Nambii, Svazijsku, Tanzánii, Zambii, a Zimbabwe**. Životy dalších 130-ti miliónů jsou ve vážném nebezpečí, sucho narušuje ekonomiky těchto zemí. Mnohdy je situace ještě katastrofálnější, neboť veškeré zásoby obilí jsou již vyčerpány.

- povodně
- špatná půda,
- zanedbatelné zásoby potravin,
- Politická nestabilita
- občanské války, po získání nezávislosti,... - většina nejhorších hladomorů
- ..

Život dětí v Africe

Vzdělávání

Problém: finanční prostředky, vzdálenost školy od domova

Konflikty

děti jsou negativně ovlivňovány:

- dětští vojáci, rozvraty rodiny, nášlapné miny, strach z bojů

Situace v některých státech

- Některé země v Africe jsou mnohem chudších než jiné. Na příklad **v Zambii** žije 8 lidí z 10 pod hranicí chudoby.
- Každý ze dvou lidí v jižní Africe je nemocný z důvodu nedostatečné stravy. Sedm z deseti lidí **v Malawi** žije v chudobě. Více jak tři miliony dětí **v Malawi** nemá skoro co jíst.

Situace v Nigérii

- důvody – občanské nepokoje
- křesťanský kmen Ibů; islámské kmeny – Hausy
- stát Biafra – 1967
- blokáda území, znemožnění přísunu potravin

Situace v Mozambiku

- 80. léta – občanské války – kolaps zdravotnictví, školství a zemědělství
- 2002 – velké sucho, jen 1/2 lidí má přístup k nezávadné vodě

Somálsko

- Občanské války 1991-1993 – hlady zemřelo asi 300 000 lidí

Etiopie

- Příčiny: zastavení pomoci SSSR, sucho, občanská válka
- nejméně 6 miliónů lidí hladoví a další milióny čelí hrozbě, že nebudou mít žádné jídlo (sucho)
- v roce 1984 hrozný hladomor, zemřelo více jak milion lidí.
- projekt "Live Aid", koncert Boba Geldofa
- - **Etiopie** je nejvíce zasaženou zemí, kde má přístup k čisté a nezávadné vodě pouze 1/4 populace

Rwanda a Kongo

- Rwanda i východní část Konga - krásné a úrodné krajiny. Přesto však v nich panuje hlad a nezanedbatelná část obyvatelstva je ohrožena podvýživou.
- 3 faktory:
 - velkou hustotou obyvatel,
 - výkyvy počasí
 - tradiční způsob obdělávání půdy a tradiční plodiny

Pomoc

- **OSN**

- **WHO** (World Health Organization)
- **FAO** (Food and Agriculture Organization), je to především
- **WFP** (World Food Programme), přímá potravinová pomoc; podpora zemědělství a vede k rozvinutí zemědělství vlastního, přijetím nových technologií včetně zavlažování.

možná řešení

- výroba potravin
- nové technologie
- snížení populačního růstu
- dluhy a úroky
- degradace a desertifikace
- vzdělání

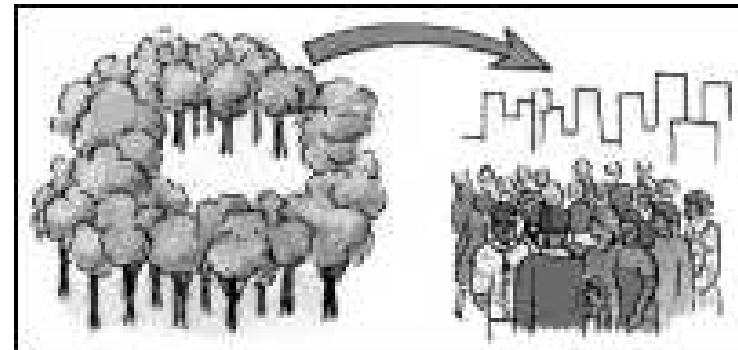
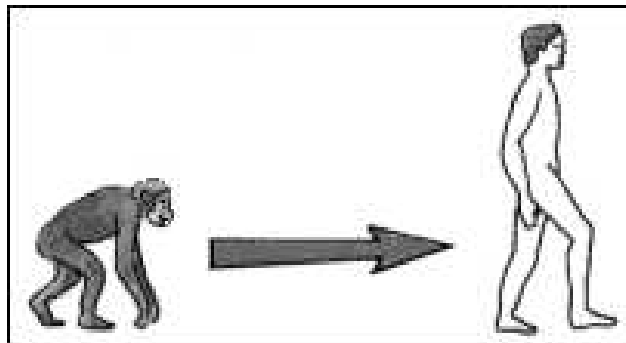
Prameny

- <http://www.blisty.cz/2003/7/1/art14600.html>
- <http://www.priroda.cz/clanky.php?detail=142>
- www.doktorka.cz/run/redsys/p-art.asp?id=1347
- <http://www.ksm.cz/rudozeleny.htm>
- http://www.humanisti.cz/o_africe/19.php3
- http://ecn.cz/txt_zpr_full.stm?x=135189
- Encyklopedie historie světa, OTTOVO nakladatelství, s. r. o., Praha, 2001, 496 s.
- <http://maitri.jinak.cz/articles.php?lng=cz&pg=93&prt=1>

3. Problém HIV v Africe

3. Vir HIV

- **HIV** = **H**uman **I**mmunodeficiency **V**irus (*Virus způsobující ztrátu imunity u člověka*)
- **AIDS** = **A**cquired **I**mmunodeficiency **S**yndrome (*syndrom získaného selhání imunity*)
- Nemoc AIDS poprvé zjištěna v USA, 1981
- Virus HIV poprvé izolován v roce 1983 ve Francii (dr. Montagnier) a v USA (dr. Gallo)

Objevitelé viru HIV

Dr. Gallo

Dr. Montagniere

Místo ve světě	Počet lidí infikovaných HIV nebo s AIDS
subsaharská Afrika	28,5 milionů
jižní a jihovýchodní Asie	5,6 milionů
Latinská Amerika	1,5 milionů
východní Asie a Tichomoří	1 milion
východní Evropa a Střední Asie	1 milion
Severní Amerika	950 tisíc
západní Evropa	550 tisíc
severní Afrika a Blízký Východ	500 tisíc
karibská oblast	420 tisíc
Austrálie a Nový Zéland	15 tisíc

Osoby žijící s HIV/AIDS

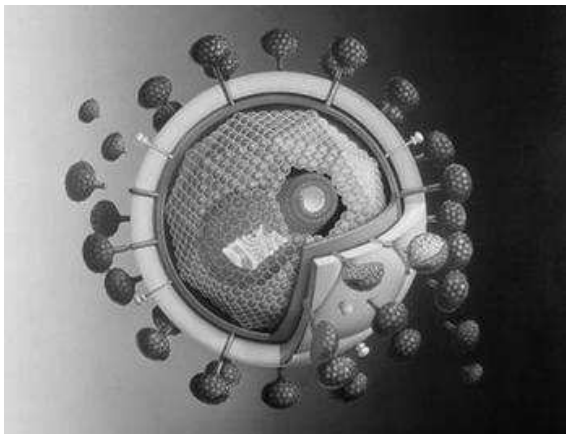
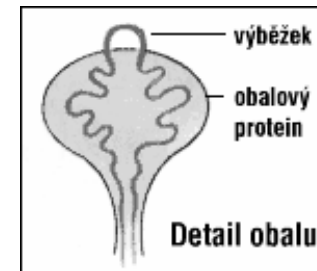
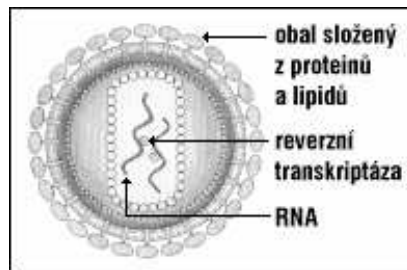
Globální odhady epidemie AIDS
(stav ke konci roku 2001)

Zdroj:
UNAIDS

AIDS Info

Vir HIV 1

Africký problém

- 30 miliónů nakažených (o kterých se ví)
- 6000 lidí denně na africkém kontinentu zemře na AIDS
- průměrná délka života obyvatel sedmi zemí subsaharské Afriky nepřesahuje 40 let

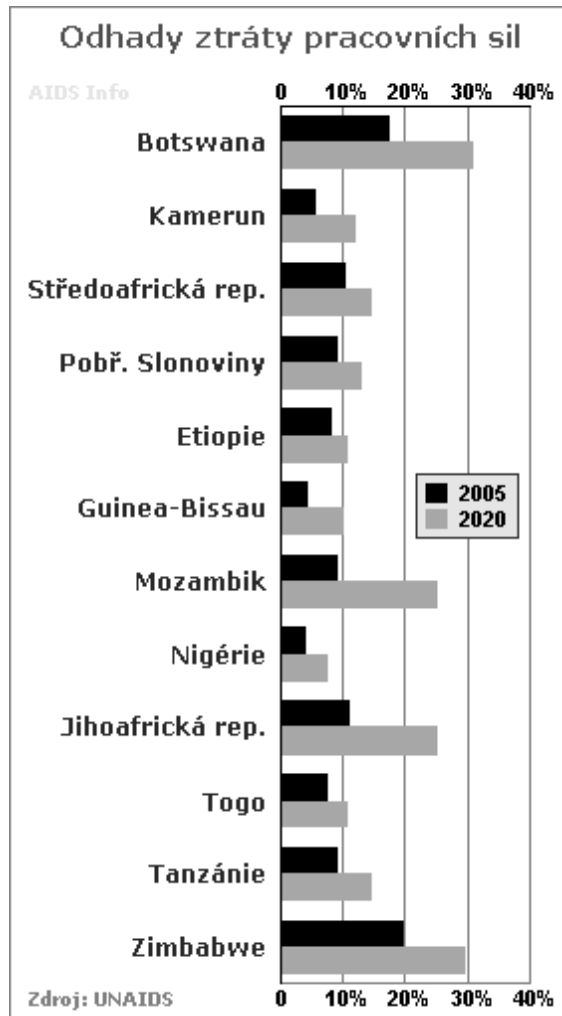
Nakaženost v Sub-Saharské Africe

Dospělí (15-49) HIV+ podíl na celkové populaci S-S Afriky	7.5% (6.9-8.3%)
Dospělí (15-49) žijící s HIV	22 000 000 (20 400 000- 24 500 000)
Dospělí a děti (0-49) žijící s HIV	25 000 000 (23 100 000-27 900 000)
Ženy (15-49) žijící s HIV	13 100 000 (12 200 000-14 600 000)
Počet úmrtí na AIDS (dospělí a děti) v roce 2003	2 200 000 (2 000 000-2 500 000)

Nakaženost v severní Africe

Dospělí (15-49) HIV+ podíl na celkové populaci S Afriky	0.2% (0.1-0.6%)
Dospělí (15-49) žijící s HIV	460 000 (190 000-1 300 000)
Dospělí a děti (0-49) žijící s HIV	480 000 (200 000-1 400 000)
Ženy (15-49) žijící s HIV	220 000 (70 000-690 000)
Počet úmrtí na AIDS (dospělí a děti) v roce 2003	24 000 (9 900-62 000)

Ekonomické dopady AIDS

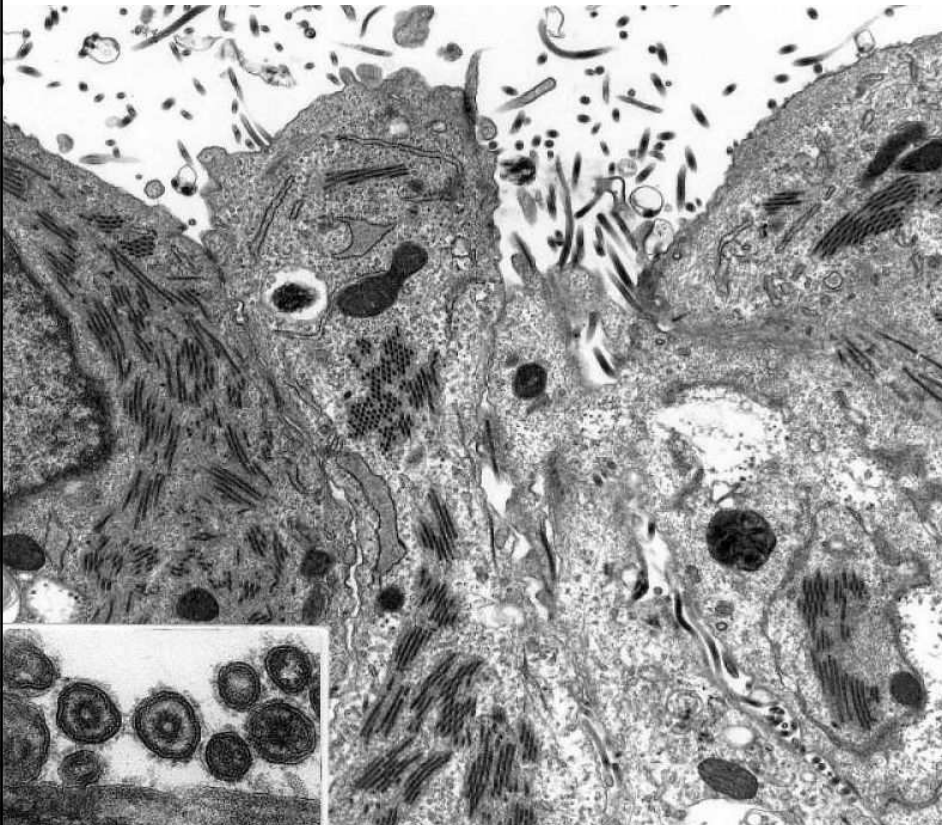
- Úbytek pracovních sil
- Zvýšené náklady na nemocné zaměstnance

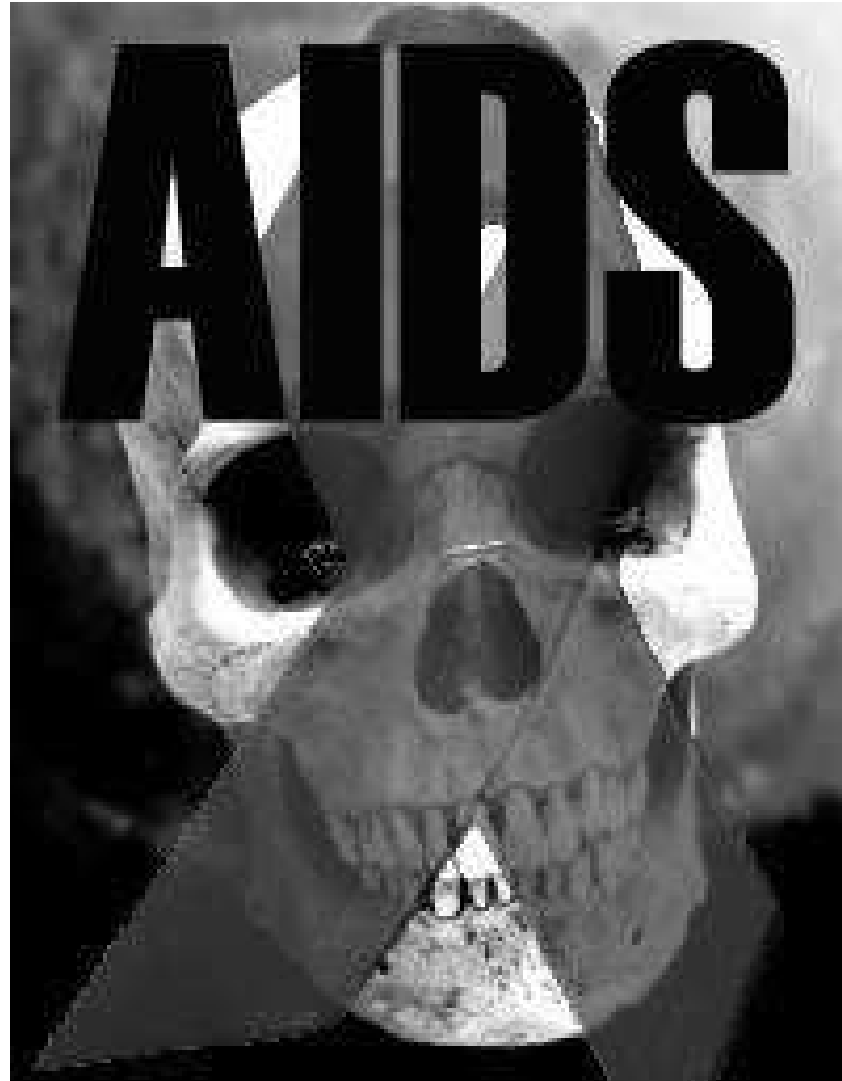
AIDS-Celosvětový problém

- 20 milionů úmrtí
- Do roku 2020 ohrozí dalších 70 milionů lidí
- Afrika je na první příčce v počtu nakažených
- Mezinárodní vědecké, politické a finanční úsilí nedokáže tuto nemoc zvládnout
- 90% financí vynakládaných na léčbu je určeno 10% nemocných v bohatých zemích

Jiné virové hrozby

- Ebola
- Marburg

Odkazy

- <http://aids.alms.cz/aids/aidsfakt/102/102.htm>
<http://www.osel.cz/index.php?clanek=335>
<http://hiv-aids.004.cz/aids-hiv/>
<http://www.gaming.cz/00/97/83.html>
<http://www.blisty.cz/art/15655.html>
http://en.wikipedia.org/wiki/AIDS_in_Africa
<http://www.infojet.cz/economy/africaisdying.html>

A map of the African continent with several countries shaded in grey to indicate conflict zones. The shaded areas include Libya, Mali, Nigeria, Chad, the Central African Republic, the Democratic Republic of the Congo, the Republic of the Congo, and Mozambique. The text is overlaid on the map.

Nástin dvou vybraných
konfliktů na
africkém kontinentě

- ☐ V Súdánu umírá každý rok několik set tisíc lidí hladem, tato země vydá ročně na zbrojení částku rovnou 1,5násobku příjmu státního rozpočtu.**

- ☐ Na světové zbrojení se vydává téměř 100 000 000 dolarů za hodinu.**

- ☐ Od poloviny 50. let vydaly USA na pomoc rozvojovým zemím 240 miliard dolarů, jejich roční vojenský rozpočet činí 275 miliard dolarů.**

Eritrea – zákl. geografické údaje

Hlavní město : Asmara

Počet obyvatel :

4 298 000 (2001, odhad)

HDP/obyv. :

750 USD (1999)

Etiopie:

HDP/obyv. : 560 USD (1999)

1/ Eritrea x Etiopie

- Konec 19. stol.: Itálie kupuje na rudomořském pobřeží od Turků přístav Assab.
- Na počátku minulého století došlo k podepsání několika smluv mezi Italským královstvím a Etiopským císařstvím o vytyčení hranic.
- 1941: Eritrea byla předána pod britský protektorát
- 1952: rozhodla OSN o připojení Eritreje k Etiopii jako její federativní součást
- Od 60. let omezení federativního uspořádání; Eritrea se stala obyčejnou etiopskou provincií
- 70. léta socialistická diktatura
- V 80. letech se opoziční strany spojily a v těžkých bojích rozdrtily komunistickou armádu (svou roli hrál i pád komunismu v Evropě)
- 1993: hlasovalo 90% eritrejců žijících v Etiopii a v Eritreji pro nezávislost Eritreje. Etiopie tehdy tento krok podpořila. Mezi oběma zeměmi poté panovaly nadstandardní vztahy.
- 1997: Etiopské milice a domobrana vstupují bez velkého odporu na Eritrejské území a okupují je (oblast Badime, jehož většina leží na Eritrejském území)
- Na pozdní nátlak OSN a velmocí ukončila Etiopie svou ofenzivu.
V současné době je v Eritreji, ve sporných oblastech rozmístěno 4000 příslušníků OSN (tzv. mise UNMEE).

Etiopská armáda se stáhla na území před květnem 1998 a hranice mezi oběma zeměmi by měl vytyčit mezinárodní soud .

Rwanda – zákl. geografické údaje

□ **Obyvatelstvo:**

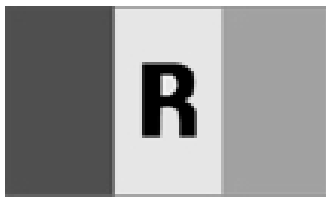
- počet obyvatel: 7 313 000 (leden 2001 - odhad)
- **poznámka:** *genocida a občanská válka v roce 1994 si vyžádala životy více než 1 milióny Rwandanů a více než 2 milióny lidí byly nuceny uprchnout do okolních států.*
- Národnostní složení : Hutu 85%, Tutsi 14%, Twa (Pygmejové) 1%
- Náboženství : křesťanství (římsko-katolické 65%, protestanté 9%), islám 1%, animismus 25%

□ **Hospodářství:**

- Sektor zemědělství dominuje ekonomice: káva a čaj tvoří 80 - 90 % celkového exportu
- HDP/obyv. : 720 USD (1999)
- Náboženství : křesťanství (římsko-katolické 65%, protestanté 9%), islám 1%, animismus 25%

Zdroj dat: <http://www.afrikaonline.cz/staty/rwanda.html#oname>

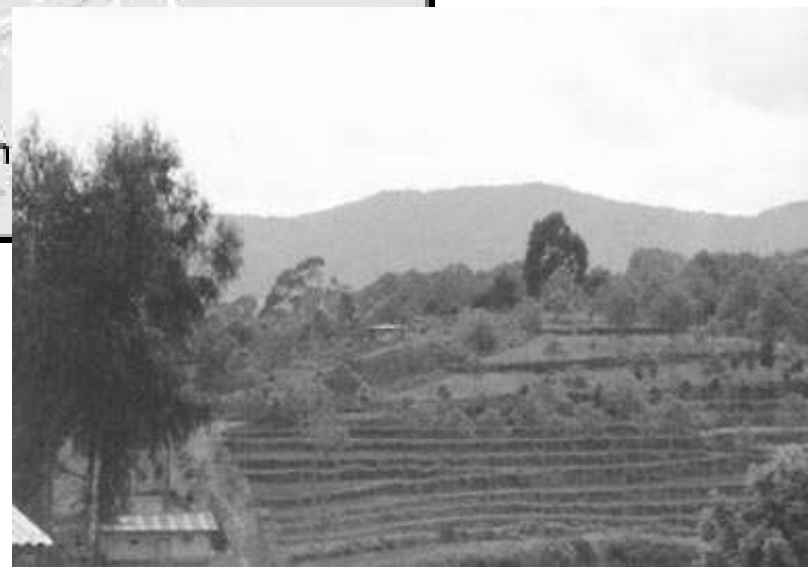
RWANDA

do r.2001

od r.2001

2/ Rwanda

- 15.,16. stol.: Bantuské zemědělské kmeny **Hutu** si podmanili pastevečtí **Tutsiové**
- konec 19. stol. součást **Německé východní Afriky**, od 1916 obsazeno **Belgií**, součást poručenského území OSN Ruanda-Urundi pod belgickou správou.
- 1962 byla zrušena poručenská správa a vytvořeny 2 nezávislé státy: Rwanda a Burundi. Ústava z roku 1978 vyznačila cestu ke stabilizaci vlády. Podle nové ústavy z roku 1991 se Rwanda stala pluralitním státem. Demokratické změny však neukončily ***kmenové nepřátelství***.
- 1994 bylo sestřeleno letadlo s prezidenty Rwandy a Burundi Juvénalem Habyarimanem a Cyprianem Ntayamirem v letadle, když se blížilo k letišti v Kigali.

- Tito prezidenti byli asi zabiti hutuskými vůdci, kteří se jich chtěli zbavit a jejich smrtí poskytnout ospravedlnění pro masakr, který začal tu samou noc.
- Z tutsijských uprchlíků zde byla zformována Rwandská vlastenecká fronta a její bojové oddíly Rwandská vlastenecká armáda (RVA), kterým se do čela postavil **Paul Kagame**.
- V roce 1994 bylo ve Rwandě během pouhých sta dní brutálně vyvražděno přes osm set tisíc lidí (!!!).
- V červenci 1994 prohlásila Rwandská vlastenecká fronta válku za ukončenou a na znamení usmíření dosadila hutuského předáka Pasteura Bizimungua za prezidenta.

Odkazy

- www.afrikaonline.cz
- <http://members.tripod.com/~Klempera/rwanda.htm>
- <http://www.blisty.cz/art/17663.html>
- <http://sweb.cz/trailin/eritriya/eritriya.html>
- <http://www.sweb.cz/armady-sveta/rwanda.htm>

***Tuto prezentaci
vám přinesly***

**K
L
O
K
A
N
K
Y
-
D
O
B
R
É

P
R
O

D
Ý
C
H
A
C
Í

C
E
S
T
Y**

**K
L
O
K
A
N
K
Y
-
D
O
B
R
É

P
R
O

D
Ý
C
H
A
C
Í

C
E
S
T
Y**

Za pozornost vám

děkují...

Michal Janota

Tomáš Lacina

Lucie Hanáková

RNDr. Vladan Hruška, Csc. –in memoriam

Konec...